

بیابان زایی منطقه جنوب شرق اهواز

www.ketab.ir

تالیف:

مژده کرامت زاده

سرشناسه	:	کرامت‌زاده، مژده، ۱۳۶۸-
عنوان و نام پدیدآور	:	بیابان‌زایی منطقه جنوب شرق اهواز/نویسنده مژده کرامت‌زاده.
مشخصات نشر	:	گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۱۴ ص: نقشه، جدول، نمودار.
شابک	:	978-622-02-1577-6
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۰۸ - ۱۱۳.
موضوع	:	بیابان‌زایی — ایران — خوزستان
موضوع	:	(Desertification -- Iran -- Khuzestan (Province
موضوع	:	بیابان‌زایی — داده‌پردازي
موضوع	:	Desertification -- Data processing
رده بندی کنگره	:	۷۸/۶۱۸GB
رده بندی دیویی	:	۷۳۶.۹۵۵۵۳/۳۳۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۶۵۰۲۰۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیبا

بیابان‌زایی منطقه جنوب شرق اهواز

تألیف: مژده کرامت‌زاده

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۱۱۴ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۵۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۲-۱۵۷۷-۶

چاپ و نشر: نوروزی - ۰۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۳۹۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.

گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، پاساژ رضا، کدپستی ۴۹۱۶۶۵۷۳۷۶

☎ entesharatnорuzi

۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸-۰۹۱۱۳۷۵۳۴۹۷

🌐 www.entesharate-noruzi.com

✉ entesharate.noruzi@Gmail.com

فهرست

۹	مقدمه
۱۰	اهمیت موضوع :
۱۴	تئوری
۱۴	تعاریف و مفاهیم بیابان و بیابانزایی
۱۴	بیابان
۱۸	بیابانزایی
۲۱	تخریب اراضی یا تخریب زمین
۲۲	تفاوت بین تخریب اراضی و بیابان زایی
۲۳	مناطق خشک (سرزمین های خشک)
۲۵	بیابان طبیعی
۲۵	بیابان انسانی
۲۵	تغییرات اقلیمی
۲۶	عوامل مؤثر بیابانزایی
۲۷	فعالیت های انسانی
۲۸	عوامل اقلیمی و آب و هوایی
۳۰	میزان بارش
۳۰	دمای مطلق
۳۰	تبخیر
۳۱	رطوبت نسبی

۳۱	فرسایش آبی
۳۱	عوامل زمینی
۳۲	نقش آب در بیابانزایی
۳۳	تعیین شاخص‌های مؤثر بر بیابانزایی
۳۷	سیستم‌های دوره ی گرم
۳۸	سیستم‌های دوره ی سرد
۴۰	مدل ایرانی ارزیابی پتانسیل بیابان زایی (IMDPA)
۴۲	معیار اقلیم
۴۲	معیار پوشش گیاهی
۴۳	ج - مدل ها و نرم افزارها
۴۳	پیشینه بیابان زایی در جهان
۴۷	ب - پیشینه بیابان زایی
۵۱	معرفی محدوده مورد مطالعه
۵۱	شرایط توپوگرافی
۵۲	زمین شناسی محدوده
۵۷	خاک شناسی محدوده
۶۰	کاربری اراضی
۶۱	اقلیم
۶۱	توده های تأثیرگذار بر اقلیم استان خوزستان
۶۱	بررسی عناصر اقلیمی

۷۳	سرعت باد
۷۴	ب- اصول، قوانین و روابط ریاضی استفاده شده
۷۶	ج- نرم افزار های به کار گرفته شده
۷۶	ابزار تحقیق
۷۸	داده های ورودی مورد نیاز مدل
۷۸	داده ها
۷۸	ایستگاههای هواشناسی مطالعاتی
۷۹	ه- روش تهیه داده ها
۸۰	تعیین نوع اقلیم
۸۰	سیستم طبقه بندی دمارتن
۸۲	سیستم طبقه بندی کوپن
۸۳	گروه اقلیم خشک
۸۴	ضریب رطوبتی ترانسوا
۸۵	ج- کشاورزی و دامداری
۸۵	ط- وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
۸۶	معیار پوشش گیاهی
۸۸	معیار اقلیم
۹۰	ک- تهیه نقشه واحدکاری منطقه مورد مطالعه
۹۲	نتایج بدست آمده
۹۲	تجزیه و تحلیل شاخصها و معیارهای بیابانزایی

مقدمه

امروزه توسعه و گسترش فعالیت های انسانی در طبیعت، به ویژه در اقلیم های خشک و نیمه خشک آن چنان گسترش یافته که واژه بیابان را نیز دستخوش تحول نموده و با اضافه شدن یک پسوند یا پیشوند مفاهیم جدیدی چون بیابان زایی و یا بیابان زدایی را در فرهنگ لغت و واژه های عمومی وارد نموده است. امروزه بیابان در مناطق خشک و فراخشک خلاصه نمی شود، بلکه بیابان و بیابانی شدن را باید در نوع برخورد انسان ها با طبیعت جستجو نمود. در قرون اخیر بیابان از بودن به شدن تبدیل شده و با تقویت نیروی محرکه ای به نام انسان شتاب بیشتری گرفته است.

بر اساس تعاریف مختلف، بیابان زایی مشتمل بر فرآیندهایی است که هم زائیده عوامل طبیعی بوده و هم به عملکرد نادرست انسان بر می گردد و طبق تعریف عبارتست از کاهش استعداد اراضی در اثر یک یا ترکیبی از فرآیندها از قبیل فرسایش آبی، بادی، تخریب پوشش گیاهی، تخریب منابع آب ماندابی شدن، شور شدن و قلیایی شدن خاک و... که توسط عوامل محیطی و انسانی شدت می یابد. عوامل انسانی در پدیده بیابان زایی نقش اساسی و کلیدی داشته و موجب تسریع و افزایش سرعت بیابان زایی می شوند زیرا علاوه بر نقش مستقیم خود در آسیب به محیط به عنوان محرک عمل نموده و موجبات تحریک و تقویت اثر منفی عوامل محیطی از جمله اقلیم را فراهم می نماید، نقش عوامل انسانی در بیابانی شدن اراضی ۸۷ درصد و عوامل طبیعی ۱۳ درصد تخمین زده شده است.

در ایران نیز بیابان زایی با روند سالانه یک درصد در حال گسترش است و پیامدهای ناشی از پیش روی بیابان را می توان از بین رفتن اراضی مرغوب، مراتع و دشت های حاصلخیز، تخلیه سفره های آب زیرزمینی، شور شدن اراضی و کاهش کیفیت منابع آب دانست که این مقدار در مناطق آسیب پذیر دارای شدت بیشتری است. به همین دلیل یافتن راهکارها و روش های مدیریتی مناسب، جهت ارزیابی علل اصلی بیابان زایی در غالب مدل های پیش بینی روند بیابان زایی، به ویژه در کشوری همچون ایران که ۸۵ درصد آن جزء اقلیم های خشک، نیمه خشک و فراخشک می باشد بیش از پیش ضروری به نظر می رسد (خلیلی، ۱۳۸۳).